

NR. 20

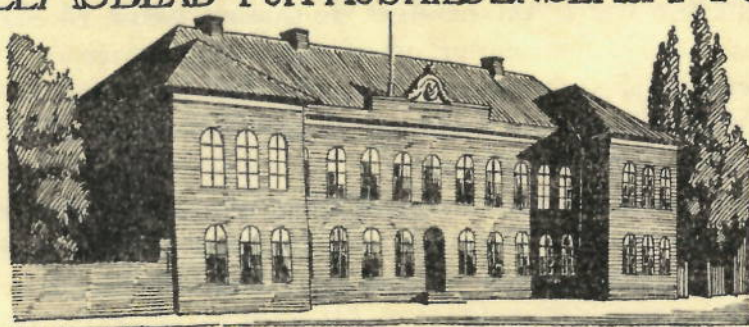
OKTOBER

1938

ROARS KILDE

MEDLEMSBLAD FOR ROSKILDENSERSAMFUNDET

NR. 20

OKTOBER

1938

ORDINÆR GENERALFORSAMLING FOR 1937

afholdtes i Roskilde Kathedralskoles Solennitetssal Lørdag den 30. Oktober Kl. 16,30. Der var mødt ca. halvthundrede gamle Elever, da Formanden, Kammerherre *Oxholm*, ringede med Klokken og bød Velkommen. Rektor *Lauritsen* blev som sædvanlig foreslaaet til Dirigent og valgt ved Akklamation. Rektor takkede for Valget og benyttede Lejligheden til at fastslaa, at Samfundet har følgende tre Opgaver: at vedligeholde Forbindelsen mellem de i Foreningen værende fra Roskilde Kathedralskole udgaaede Elever, at styrke og bevare Sammenholdet mellem disse, og, naar Midler haves til Stede, at yde Medlemmer økonomisk Støtte, samt at fremme, hvad der tjener til Ære og Gavn for vor gamle Skole, — og andre har det ikke.

Derefter oplæste Dirigenten Dagsordenen og gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning. Der havde været Rusgilde den 24. Oktober 1936, Sammenkomst i København den 25. Februar 1937. Desuden havde Roskildenser-Samfundets Medlemmer været indbudt til Skolekomedie i Roskilde den 12. December. I April var Sølvbægrene til de dygtigste Gymnaster paa Skolen blevet overrakt af Melby, og Roskildenser-Samfundets Flidspræmie og Ahlefeldts Legat var blevet tildelt henholdsvis Student Bent Jørgensen og Realist Frk. Ingrid Hansen.

Vort højtfortjente Medlem, Overlæge Sjøberg, har vist sin Kærlighed til Samfundet ved sin store nye Gave til Laanefonden, desuden har vi haft den Glæde fra en af Skolens forhenværende Lærere at modtage en anonym Gave til Fonden. Bestyrelsen bringer dem begge en hjertelig Tak.

Medlemstallet er nu kommet op paa 583. Vi var en Overgang bange for at miste Tilknytningen til de unge, men der er

i Aar et Overskud af 18 nye Medlemmer, og Tilgangen har fortrinsvis været indenfor de yngre Aldersklasser.

Bestyrelsen har i Aar bevilget de samme Beløb til Skolen som tidligere — til Flidspræmier og Gymnastikpræmier og i Tilskud til Skolens Forlystelseskasse. Som Rektor har fastslaaet, er et af Samfundets vigtigste Formaal jo at fremme, hvad der tjener til Ære og Gavn for Skolen.

Formanden omtalte derpaa Planen om at udarbejde en ny Oversigt over Skolens Historie, eventuelt paa Grundlag af Heuers Historie. Men man maatte jo have med, hvad der var fremkommet ved de nye Undersøgelser. Dette kræver et stort Forarbejde, og yi er derfor endnu ikke kommet ud over Forhandlingernes Stadium.

Arbejdet med Skolefilmen var blevet henlagt, fordi der ikke var almindelig Tilfredshed med de Resultater, der var naaet.

Formanden sluttede med at mindes de i Aarets Løb afdøde Medlemmer, nemlig Dommer S. C. Christensen, Herning, stud. jur. Frk. Anna Christensen, Assistent i Redningskorpset Erling Porsdal, Grosserer Chr. Løppenthin, Grosserer Vilhelm Poulsen og Greve Otto Moltke. Forsamlingen hædrede de afdøde ved at rejse sig.

Da der ikke var nogen, der ønskede Ordet i Tilslutning til Formandens Beretning, gav Dirigenten Ordet til Kassereren, Lektor A. Werner, der oplæste Regnskabet. Understøttelsesfondens samlede Midler er 20.936 Kr., Driftsfonden er ved Regnskabsaarets Udgang paa Kr. 5.510,85, hvortil kommer Ahlefeldts Legat og Grundfonden, saaledes at den samlede Kapitalformue nu er 38.546 Kr. Werner henviste iøvrigt til Regnskabets Offentliggørelse i »Roars Kilde«, men ønskede at tilføje, at der efter Regnskabsaarets Afslutning var indkommet 346 Kr. i Bidrag til Understøttelsesfonden, hvoraf 300 Kr. fra en Jubilar, der var indbudt til Festen, men ikke kunde komme. Revisionspaategningen oplæstes, og Regnskabet godkendtes.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. *Oxholm*, *Ahlefeldt*, *Michelsen* og *Rønø* genvalgtes alle ved Akklamation. Ligeledes genvalgtes den efter Tur afgaaende Revisor, *Meyn*. Revisor *Meyn* oplyste paa egne og Bogholderi Erbes Vegne, at de kun var Talrevisorer. Han ønskede gerne Paategning af et lokalt Bestyrelsesmedlem paa hvert enkelt Bilag og Specifikation af Driftsudgiftsposterne.

Derefter gav Direktør *Sprechler* Meddelelse om Laanefondens Virksomhed i det forløbne Aar. Der er i Aarets Løb ydet tre nye Laan, nemlig 1000 Kr. til en stud. med., 1000 Kr. til en stud. theol., og 1000 Kr. til en kvindelig Seminarieelev. Ialt er

der i de 10 Aar, Laanefonden har været i Virksomhed, ydet 27 Laan til 25 Laantagere paa tilsammen 23.100 Kr., hvoraf 11.300 Kr. allerede er tilbagebetalt. Af Laanene er de fleste, nemlig 25, givet som Studielaan, hvoraf 19 til Studenter og 6 til Realister. Laanene fordeler sig efter Størrelse saaledes: 18 paa 1000 Kr., 1 paa 900 Kr., 1 paa 800 Kr., 6 paa 500 Kr. og 1 paa 400 Kr. Der er 19 mandlige Laantagere og 6 kvindelige. Vi har den Glæde, at Afdragene gaar godt ind, der er endnu intet Tab konstateret, og der har kun været een Restance.

— Som de Medlemmer, der var til Stede i Fjor, vil erindre, sluttede Sprechler, omtalte jeg paa sidste Generalforsamling, at de Midler, der stod til Raadighed til Udlaanene, var smaa. Dette Forhold er der nu raadet Bod paa, saaledes som Regnskabet ogsaa viser, idet Understøttelsesfonden i Løbet af Aaret, der er gaaet, har modtaget tre Gaver, en paa 1000 Kr. kontant og 2000 i Obligationer, som har været omtalt i »Roars Kilde«, og to andre, henholdsvis fra en tidligere Lærer ved Kathedralskolen og en Jubilar. Jeg vil gerne paa Understøttelsesfondens Vegne sige disse Givere og gode Kammerater en hjertelig Tak og udtale Haabet om, at de maa tjene os andre til et godt Eksempel.

Dansk Studiefonds Sekretær, *Emil Fryd*, udtalte i Tilslutning til denne Beretning: — De ti Aars Erfaring viser, at Roskildenser-Samfundet er rigtigt placeret. Laanefonden udfylder et Savn. Lærestalterne kan ikke yde Legater og Studielaan til de studerende, før de kender dem, og der er bestaaet en Spærreeksamen. Lærestalterne kan i det store og hele ikke hjælpe de studerende i de første Studieaar. Derfor er det rigtigt, at Roskildenser-Samfundet yder Støtte i de første Studieaar. Som Tillidsmand for den studerende Ungdom lykønsker jeg Roskildenser-Samfundet til den Offervilje og Interesse, der vises denne Sag, og maatte ønske, at der blev dannet Skolesamfund ved andre Skoler, der kan støtte de unge i de første vanskelige Aar.

Under »Eventuelt« søgte den gamle Mur-Modstander Distriktingeniør *A. Poulsen* at genvække Interessen for Murens Fjernelse. — Her i denne Forsamling kender man mig ikke, begyndte Ingeniøren. Jeg er Student fra 1872. — Da Tidspunktet allerede var ret fremrykket, blev Dirigenten nødt til at bede Ingeniør Poulsen om at fatte sig i Korthed, og »Roars Kilde« gengiver derfor dette Indlæg i Diskussionen efter Ingeniørens Manuskript:

I 1930 tilbød jeg vort Samfunds Bestyrelse at udarbejde en Plan for Ændring af »Muren« om Domkirken, som den Gang syntes at have levende Interesse for vore Medlemmer. Planen kom i April 1930 i »Roars Kilde«, og der blev i Roskilde indsamlet vistnok godt 100 Kr. Men fra det Øjeblik har jeg ikke mærket

nogen Interesse fra Samfundets Side, kun een Gang mindes jeg, at »Roars Kilde« har nævnet den, og det var, da et Medlem foreslog at udbetale mig de 100 Kr., hvad jeg skyndte mig at afvise. I den Forbindelse vil jeg oplyse, at Projekteringen og mit øvrige store Agitationsarbejde, som alt er udført gratis af mig, har adskillige Hundrede Kroners Værdi.

Jeg henvendte mig personlig og skriftlig til alle, der kunde faa Indflydelse paa Sagen, og fandt, at almindeligt, overvejende, ansaa man den nuværende Tilstand for urimeligt uheldig. Af de 6 Medlemmer i Bestyrelse og Kirkesyn var kun 1 »imod Ændring«, Kirkens Arkitekt »for«, og af Menighedsraadets 18 var 6 imod og 6 for, medens 6 erklærede Sagen at være »dem uvedkommende«. De vilde kun pleje selve Menighedslivet.

Forretningsgangen i Domkirkens Sager begynder nede i Menighedsraadet og ender i Ministeriet, som imidlertid lejlighedsvis har forklaret Raadet, at det kun havde Kompetence angaaende Menighedslivet, — ikke i den (overfor mig af Raadsmedlemmer med Harne som vort »Museum« betegnede) Domkirkes økonomiske Sager.

Jeg forsøgte i Januar 1936 at forelægge Raadet Sagen, efter at jeg havde faaet Tilsagn fra Raadets efter Folks Skøn mest indflydelsesrige Medlem om, at han gerne vilde støtte, at Sagen sendtes til Afgørelse i de højere Instanser, — men jeg forregnede mig. I Raadets Møde et Par Dage efter hans skriftlige Tilsagn fraraadede han bestemt at fremme Sagen, idet han fremsatte som Argument, at en højt anset Maler og Billedhugger, som faa Dage forud var afgaaet ved Døden i Roskilde, udtrykkelig havde bedt ham om aldrig at lade den Mur ændre! Et andet betydeligt Medlem afgav samme Erklæring, og d'Hrr. var med til at afvise Sagen.

Samme Aften fik jeg at vide, at det var urigtigt, og næste Dag yderligere Bekræftelse derpaa fra en af den Afdødes Børn, der selv er Kunstner og ofte har talt med Faderen om den uhyrlige Mur og særlig N. V.-Hjørnet. Jeg bekendtgjorde dette i skarp Form i alle Roskilde-Aviser, men de to Herrer forblev tavse, og Raadet har ikke senere taget sin Dom op til Revision.

Det foreslaar jeg herved Roskildenser-Samfundet at forsøge ved at begynde Sagen i øverste Instans, hos Ministeriet, saavel skriftlig som ogsaa mundtlig med Benyttelse af de Fakta, jeg her har refereret, og, om ønskes, skal supplere med meget lige saa betydningsfuldt.

Det er ikke min Mening at udbede mig Svar i Aften paa, hvad jeg har fremsat mundtlig eller i mit skriftlige Forslag, men jeg beder, at »Roars Kilde« i sit førstkommende Numer maa referere det hele og dertil oplyse, om Bestyrelsen har fremmet

Spørgsmaalet for Ministeriet, — samt eventuelt Ministeriets Svar. Hvis man nedsætter et Udvalg i Sagen, vilde jeg meget gerne møde dette.

Dirigenten gjorde Ingeniør Poulsen opmærksom paa, at ikke hele Roskildenser-Samfundet delte hans Ønske. Vi er mange, der mener, at Muren bør staa.

Arkitekt *Leo Heiberg*, der ønskede at svare Ingeniøren, forbeholdt sig — ogsaa paa Grund af den fremrykkede Tid — at faa et Indlæg optaget i »Roars Kilde« vedrørende Murspørgsmaalet. (Dette bringer vi andet Steds i Bladet. Red.) Derpaa takkede han Rektor for Ideen med at samle Roskildenser-Samfundet til Skolekomedie. Denne Sammenkomst burde blive en Tradition.

Rektor sagde Tak for Bestyrelsens Velvilje overfor Roskilde Kathedralskole, og Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Bestyrelse og Dirigent.

RUSGILDET

paa Hotel »Prinsen« havde faaet god Tilslutning, navnlig var Jubilarerne mødt talstærkt op. For hvert Aar præger de mere og mere den aarlige Fest i Roskilde. Det er dem og de unge Dimittender, der giver denne Aften sin særlige Stemning, og de menige Medlemmer kan maaske føle sig lidt udenfor; de maa trøste sig med, at de før eller senere ogsaa staaer for Tur til at blive fejrede.

Formanden bød Velkommen, og saa var der Madro, indtil Rustaleren, Redaktør *Bork*, der selv var 40-Aars Jubilar, fik Ordet. Han begyndte med at oplyse, at hans Tale vilde tage 13 Minutter, og tilstod derpaa, at han var, hvad man i Skoletid kaldte »loren«. Jeg har været loren de sidste Dage. For i gamle Kammeraters Selskab er Kritiken ubarmhertig. Vi kan ikke bilde hinanden noget ind. Vi ser gennem Svulst, Fraser og Vigtighed. Til Gengæld nærer ingen ømmere Følelser for hinanden end vi, naar vi har pillet hinanden ned fra Piedestalen.

Saa vendte Taleren sig til de unge Dimittender. Formaninger og gode Raad kan man spare sig. Den unge Mand eller Pige mellem 16 og 20 har ikke Brug for Raad. De vil prøve selv. De er fulde af indre Spænding og gærende Kræfter, som de ikke selv kan finde ud af. De har det ligesom lille Anna, i hvis Klasse Lærerinden gav Eleverne den Opgave at forsøge at tegne, hvad de vilde være en Gang. Den vordende Købmand tegnede en Disk, Lokomotivføreren et Lokomotiv, Sygeplejersken en Hospitalsseng, men lille Anna afleverede det blanke Papir. »Vil du slet ikke være noget, naar du bliver stor?« sagde Lærerinden. »Jo«, sagde lille Anna, »jeg vil gerne giftes, men jeg ved ikke, hvordan jeg skal tegne det«. Ikke sandt, man vil gerne give Udtryk for, hvad der fylder en, men mægter det ikke.

Eet kan man tage vare paa: sin egen Karakter. Erfaringer kan ikke overføres. Enhver maa begynde forfra karaktermæssigt set, og tager ikke Hensyn til gode Raad. Derfor føler mange unge Mennesker Trang til at være radikale, ikke politisk radikale, men i Betydningen: at begynde fra Roden af. Det, de gamle har lavet, duer ikke. Denne Indstilling er gal, hvis den udarter sig til at blive en udvendig Facon. Det bedste er, hvis unge og ældre kan finde hinanden i en gensidig Forstaaelse, saadan som det er Tilfældet her i Roskildenser-Samfundet. Det skal være mit Ønske, at denne Forstaaelse maa brede sig ud i Samfundet, mellem enkelte Mennesker, mellem Klasser og mellem Nationer.

I en omfattende international Organisation, som jeg er Medlem af, hvor vi arbejder paa mellemløst Forstaaelse, fortalte en Ven, der havde undersøgt Forholdene i Tyskland paa nærmere Haand og fandt dem abnorme, at ogsaa Tyskerne havde »noget i Hulen«. Og til Forklaring heraf berettede han følgende Historie: »Da to Mænd en Gang skød Genvej over en Slette, kom der en Tyr styrtende. En af dem for op i et Træ, den anden løb ind i en Hule, mens Tyren, der var for stor til at følge efter, stod udenfor og gloede. Da der var gaaet ganske kort Tid, kom Manden frem fra Hulen, men blev hurtigt gennet ind igen. Det samme gentog sig flere Gange. Saa raabte han oppe i Træet: — Du bærer dig tosset ad. Bliv dog inde i Hulen, til Tyren har glemt dig. — Ja, Tak skal du have, svarede den anden, men du kender ikke de lokale Omstændigheder. Der er en Bjørn inde i Hulen.« — Saadan har Tyskland det; der er en Bjørn inde i Hulen og en Tyr udenfor; og saadan har enhver sine tvingende Bevæggrunde til at handle, som han gør, baade Mennesker og Nationer. Byg paa jeres egen Personlighed og lad være at dømme uden at kende andres Bevæggrunde. I Samfundsspørgsmaal er der opnaaet mere ved Forhandling end ved Slagsmaal.

Livet bevarer sin Værdi trods alt, sluttede Taleren, hvor ubarmhjertigt det end ser ud. Det har skønne og rige Sider. Det behøver ikke at være kedeligt. Der er altid nok at revidere. Filip af Makedonien efterlod nok til Alexander. Jeg ønsker Dem aabne Øjne og opladte Sind overfor det skønne og rige, der møder Dem, og jeg udtaler Haabet om, at kommende Generationer maa faa større Evne til at finde hinanden i Forstaaelse og Harmoni.

Redaktør Bork sluttede sin Tale med et »Russerne level« og under kraftige Klapsalver maatte alle de unge Dimittender, hvoraf Pigerne som sædvanlig udgjorde omtrent Halvdelen, op paa Stolene og lade sig hylde.

Student *Ove Guldberg* takkede paa Russernes Vegne i nydelige Vendinger Samfundet, Rektor og Lærerne. Det var en mærkelig men værdifuld Følelse at sidde her mellem dem, der forlod Skolen for 40 eller 50 Aar siden, og være knyttet til dem ved det fælles Baand: Kærligheden til den gamle Skole. Det er et forskelligt Billede af Skolen, vi har, men for os alle har den været Centrum i den Del af Livet, der kaldes den lykkeligste. Han sluttede med et Leve for Roskildenser-Samfundet.

Nu oplæste *Sprecher* den lange Liste over 25-, 40- og 50-Aars Jubilæerne, der efter Tur rejste sig og blev hilst af Klapsalver. Den, der fik det stærkeste Bifald, var naturligvis »Dagens Mand«, Overlæge *Sjøberg*,

der lidt senere i en kort men fyndig Tale henvendte sig saaledes til de unge: »Gør Jeres bedste. Enten man er Grundsten, Topsten eller Mørtel i Bygningen, er man Led i Helheden.«

Herefter fulgte Taler af Repræsentanter for de forskellige Aargange, foruden Sjøberg (Student fra 1887) talte bl. a. Toldkontrollør *H. C. Hansen* (Realist 1887) — om Mindernes Værdi, Ingeniør *Smidt*, Kbh., (Student fra 1897), der advarede mod at fremhæve Fortiden paa Nutidens Bekostning, Overlærer *Mørch*, Hørsholm, (Realist 1897), der mindedes sine gamle Lærere og takkede R.-S. for, at Realisterne ikke blev glemt ved denne Fest, Grosserer *Johan Wied* og Dommerfuldmægtig *Holger Harboe* (Studenter fra 1912). Stud. med. *O. Poulsen* holdt et blændende formet Causeri og sluttede med et Leve for Skønheden, Assurandør *Kalckar* citerede under megen Munterhed gamle Skolebøger . . . De sidste Talere havde svært ved at skaffe sig Ørenlyd for den almindelige animerede Passiaren; de fleste var vel ogsaa efterhaanden blevet trætte af at sidde til Bords og faa saa megen aandelig Føde.

Men een Tale blev paahørt i dyb Stilhed og med levende Interesse. Det var da Næstformanden, Lensgreve *Ahlefeldt*, tog Ordet og talte til de unge. Han begyndte med at spørge, hvad Aarsagerne kunde være til, at Teatrene stod tomme. Sporten skulde ikke have Skylden. Grunden til Miseren var snarere at søge hos Radioen og Grammofonen, det mekaniske. Genier er fremsynede, og *H. C. Andersen* har anet Radioen, da han skrev i »Svinedrengen«: »Jeg er kommet for at foragte dig, du. Du forstod dig ikke paa Rosen og Nattergalen, men Svinedrengen vilde du kysse for et Spilleværk«. Taleren uddybede, hvorfor han nærede denne Uvilje mod det mekaniske, og fortsatte: — Ungdommen af 1937 er ikke værre eller bedre end tidligere Aargange. Saa længe Verden staar, er Ungdommen letsindig, og Alderdommen sur, dømmesyg og kritisk. Goethe siger i »Dichtung und Wahrheit«: »Det, som man ønsker og mangler i Ungdommen, faar man tilfulde, naar man er blevet gammel. Man faar sine Livretter, men Tænderne er væk«. Men dette passer ikke helt. Jeg har mere Glæde af Kunst og Natur nu, end da jeg var ung. Som ældre uddyber man, hvad man havde som ung. Man kaster det uvæsentlige bort, men det gode bliver bedre. Taabelige Mennesker siger, at Grundtvig er uklar, naar han siger: »Den har aldrig levet, som klog paa det er blevet, han først ej havde kær«.

Det hører Ungdommen til at »se ved Lampen Musernes Dans«. (Taleren citerede her hele Hostrups Digt) og fortsatte: — Den, der ikke har set Musernes Dans, har aldrig været ung. Jeg ønsker for Dem, at De i Klubben »Hroar« har set Musernes Dans. Naar De kommer til København, da søg Bibliothekerne og trods Forbudene. Min gamle Lærer Heise sagde: »Naar et fornuftigt Menneske læser en god Bog, bruger han en Blyant«. Jeg elsker at se Æselsøren og Fedtpletter i de Bøger, jeg selv har skrevet. Saa glæder man sig over, at nogen har læst dem. Og jeg vil i den Forbindelse advare Dem mod Bogskabe. Bøger skal staa i aabne Reoler. De kan tage Gift paa, at Bøger, der staar i Bogskabe aldrig læses.

Bifaldet efter denne Tale fornyedes, da *Werner* senere tog Ordet for at hylde *Ahlefeldt* for hans Kærlighed til Roskilde og til Skolen. Han

mindede om, at det nu var otte Aar siden, vi sidst havde haft vor Næstformand imellem os. Vi ældre kan glæde os over at have oplevet den Tid, der var Lensgrevens, hvor man saa indad. I den Jern- og Jazztid, vi nu lever i, er der kun liden Lejlighed til at rette Blikket mod noget smukt og godt. Tak for Storsind mod Roskildenser-Samfundet. Lensgreve Ahlefeldt level!

Ahlefeldt havde ogsaa skrevet en af sine sædvanlige Sange til Festen, og der var flere andre Sange, hvoraf et Par Stykker dog var Optryk af ældre Viser skrevet til andre Lejligheder. Men de gjorde alle Lykke. Og skulde man ønske en Ændring i Programmet for de kommende Fester, skulde det være: færre Taler, flere Sange. Taler virker i Længden trættende, selvom de er nok saa vittige eller aandfulde, hvorimod en Sang altid sætter Humøret op og samler alle Festsdeltagerne i en fælles Stemning.

Mens Jubilarene og de andre gamle Piger og Drengene opfriskede Minderne, svang Ungdommen sig i Salen til hen paa de smaa Timer.

SAMMENKOMSTEN I KØBENHAVN

fandt Sted Onsdag den 25. Marts i Hotel »Phønix« Selskabslokaler. Man havde i Aar strøget den dyre Underholdning og havde forsøgsvis arrangeret Sammenkomsten som et »Bal for den yngre Generation«. Det var da ogsaa denne, der fortrinsvis svang sig paa Gulvet i den store Sal, selvom der ogsaa saas en Del af de ældre Medlemmer, der ikke vilde stikke op for de unge. Helt havde Melby ikke kunnet dy sig; han havde fremtryllet en Tryllekunstner, der en halv Times Tid underholdt Medlemmerne med sine fikse Tricks — og afslørede nogle af dem bagefter.

ROSKILDENSER-SAMFUNDETS REGNSKAB 1938

Grundfonden.

Beholdning fra forrige Aar uforandret Kr. 2100,00

Understøttelsesfonden.

Overført fra forrige Aar	Kr. 4701,00
Ordinære Bidrag i Regnskabsaaret	Kr. 105,00
Ekstraordinære Bidrag i Regnskabsaaret »	352,00
Renter af Grundfonden	» 86,50
Renter af Sparekassebeholdning	» 142,38
Renter af Obligationsbeholdning	» 315,00
Renter af udlaaante Midler	» 203,03
Afdrag paa Laan	» 1600,00

Kr. 2803,91

Kr. 7504,91

	Transport: Kr. 7504,91
÷ Udlaan i Regnskabsaaret	» 1800,00
Beholdning ved Aarets Udgang	Kr. 5704,91
Obligationsbeholdn., Kr. 7000, optaget til Kurs 93¼	» 6527,50
Udestaaende Laan	» 10100,00
	<u>Samlede Midler Kr. 22332,41</u>

Driftsfonden.

Overført fra forrige Aar	Kr. 5510,85
Indtægter i Regnskabsaaret:	
Medlemsbidrag (Minima)	Kr. 2469,00
Indgaaede Restancer	» 5,00
Renter	» 213,18
Ahlefeldts Legat	» 500,00
	<u>Kr. 3187,18</u>
	<u>Kr. 8698,03</u>

Udgifter i Regnskabsaaret:

Generalforsamling og Rusgilde	Kr. 1010,38
Roars Kilde No. 19	» 469,30
Sammenkomst i København	» 234,50
Flidspræmie til 2 Dimittender	» 200,00
Gymnastikpræmier	» 147,00
Tilskud til Katedralskolens Forlystelseskasse	» 125,00
Administrationsomkostninger	» 394,79
Krans	» 10,00
	<u>Kr. 2590,97</u>

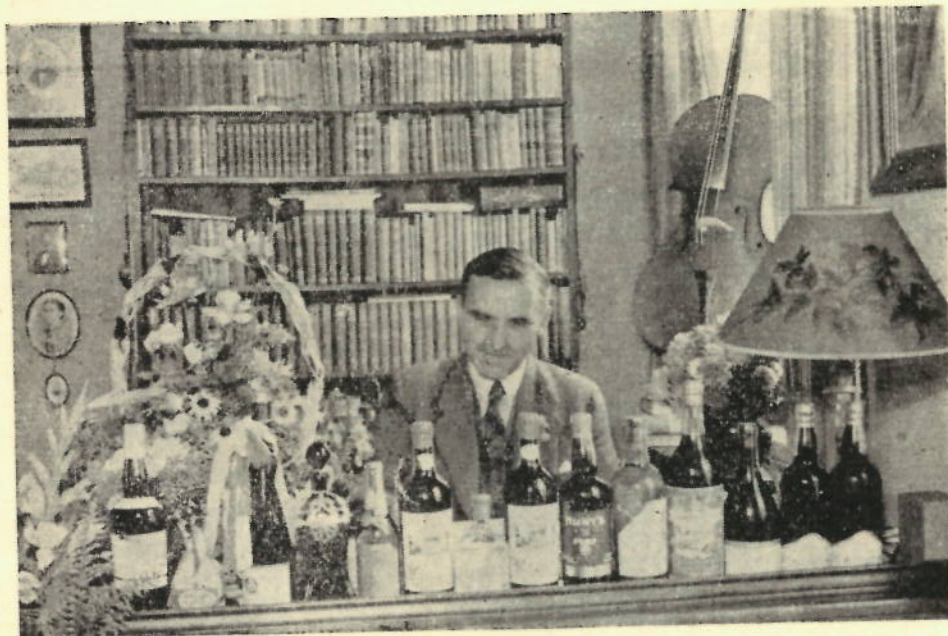
Beholdning ved Aarets Udgang Kr. 6107,06

Samlet Kapitalformue:

Grundfond	Kr. 2100,00
Understøttelsesfond	» 22332,41
Driftsfond	» 6107,06
Ahlefeldts Legat	» 10000,00
	<u>Kr. 40539,47</u>

LEKTOR WERNER 50 AAR

For sytten Aar siden kom en gammel Elev, Axel Werner, tilbage til sin Skole som Lærer. Den unge Adjunkt var dengang 33 Aar, han er siden blevet Lektor, og den 13. September i Aar overraskede han sin Samtid ved at gaa hen og fylde 50 Aar. Saadan løber Tiden.

Lektor Werner ved sit tiltalende Arbejdsbord.

Den, der skriver disse Linjer, fik den unge Adjunkt som Tysklærer og Hr. W. etablerede sig straks som den første mellem Ligemænd og vandt derved vore Hjerter. Hans Undervisning var ikke ex-cathedra-Ærværdighed, ej heller militær Lektie-Eksersits, men præget af jævn Menneskelighed og munter Elskværdighed. Hans Disciplinarmidler bestod i hans omfattende Kendskab til de Ting, han underviste i, og Evnen til at fængle os, af hvilken Aarsag Lussinger, Anmærkninger og al det der hos os var ukendte Begreber, og det skulde være mærkeligt, om det var blevet anderledes siden.

I Hr. Werner's hyggelige Hjem hilste vi paa den nu af alle Roskildensere kendte og afholdte Fru Werner, der som Dame ganske vist er uden Alder, men ikke desto mindre rammes af sin Mands Skæbne den 10. December: Rusgildets fortræffelige Arrangør, den unge, livlige og glade Fru Werner bliver 50. Sig ikke ligesom Sophus Schandorff, da han saa Middelhavet: »Det er Løgn«, for Kendsgerningen lader sig ikke rokke.

Paa min Søgen efter den tabte Tid erindrer jeg, hvorledes Hr. W. lod os rage i sine Boghylder og laane med hjem, hvad vi vilde. Wedekind: »Die Bückse der Pandora« og Schnitzler: »Reigen« blev mit Bytte, som Hr. W., efter at have kløet sig grundigt i Nakken endte med at lade mig tage. Det var skønne Tider. Allerskønnest da Verdens sødeste Pige (og derfor ogsaa Skolens) boede i Pension dernede. Da Skæbnen ganske

har forholdt Hr. W. Evnen at hviske, erfarede jeg engang, da jeg fulgte den skønne over Domkirkepladsen, paa mange Skridts Afstand, at Hr. W. fandt hende alt for køn til mig, og det var helt rigtigt, men det havde hun forøvrigt, som den fornuftige Pige hun var (og stadig er) allerede forlængst selv indset.

Saa gik vi ud af Skolen, men slap ikke derfor Hr. W. og Frue og vice versa. Hr. W. blev Kasserer i Roskildenser-Samfundet, et utaknemligt Embede, som han nu trofast har røgtet igennem 15 Aar, med det Resultat, at vi staar som langt den største og rigeste Skoleforening i Landet. Hans Betydning som Forbindelsesled mellem Skolen og Roskildenser-Samfundet er uvurderlig. Han propagerer for Indmeldelse ved sin blotte Nærværelse, fordi hans Væsen indebærer just de Egenskaber, der gør R.-S. tiltrækkende for de unge: Frisind, Kammeratskab, Humor og Livsglæde. Han tager ikke sig selv højtidelig og er ikke det mindste bange for, at der skal gaa Splinter af hans Person ved Samvær med gamle Elever.

Sit Hjem har han spiralformet trukket nærmere og nærmere Skolen: fra Klostervang over Provstevænget til Ringstedgade og Hersegade, indtil han nu bor in medias res, klemmt ind mellem Skolebygningerne, saa at Hr. W. kan gaa hjemme fra, naar Skoleklokken ringer. Og her skal saa det Ønske udtrykkes, at andre Skoleklokkers fjerne og os uvedkommende Kimen maatte holde op at friste ham, for det første kan vi ikke undvære ham, og for det andet var det temmelig taabeligt af Julius Cæsar at foretrække et Rektorat i en Flække for et Lektorat i Rom.

Salutamus, lector, semper sis in flore.

Skat.

Lektor Werner fejrer sin Fødselsdag
under Devisen:

*Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
der bleibt ein Narr sein Lebtag.*

KATEDRALSKOLENS MINDEGANGE

Tirsdag den 16. August indviedes den tredje af Skolens Mindegange, der fik Navnet Unionsgangen og ligger til højre for Hovedindgangen. I Gangen er ophængt to Dronning Margrethe-Billeder, og over Klasseværelse Nr. 7 er indskrevet: Margrethe, Valdemar Danekonges Datter. Indskrifterne paa Væggene er taget fra Rimkrøniken, Ingemanns Digterværk Dronning Margrethe og fra Dronningens Alterskab.

Ved Indvielsen mindedes Rektoren den store Dronnings Indsats i Nordens Historie og hendes Velgerninger mod Roskilde By og Skole. Under Ledelse af cand. mag. Frk. Emmy Moes sang Skolens Elever forskellige til Anledningen passende Sange og Hymner.

Passagen mellem Reformationsgangen og Bispegangen er blevet forsynet med Indskrifter for Kirkens Bygmestre og har faaet Navnet: Den topografiske Gang. De to store Malerier er udført af Kunstmaleren, Pastor Toft, den latinske Inscription med tilhørende Oversættelse er overladt Skolen af Lektor, Dr. Arhning.

I Reformationsgangen er der blevet indsat 3 Mindetavler, og i Bispegangen er ophængt en udmærket Kopi af Jakob Erlandsens Segl og Modsegl fra 1251 samt en fotografisk Gengivelse af Biskop Olufs Gavebrev til Skolen 1320.

BREV TIL EN SKOLEKAMMERAT

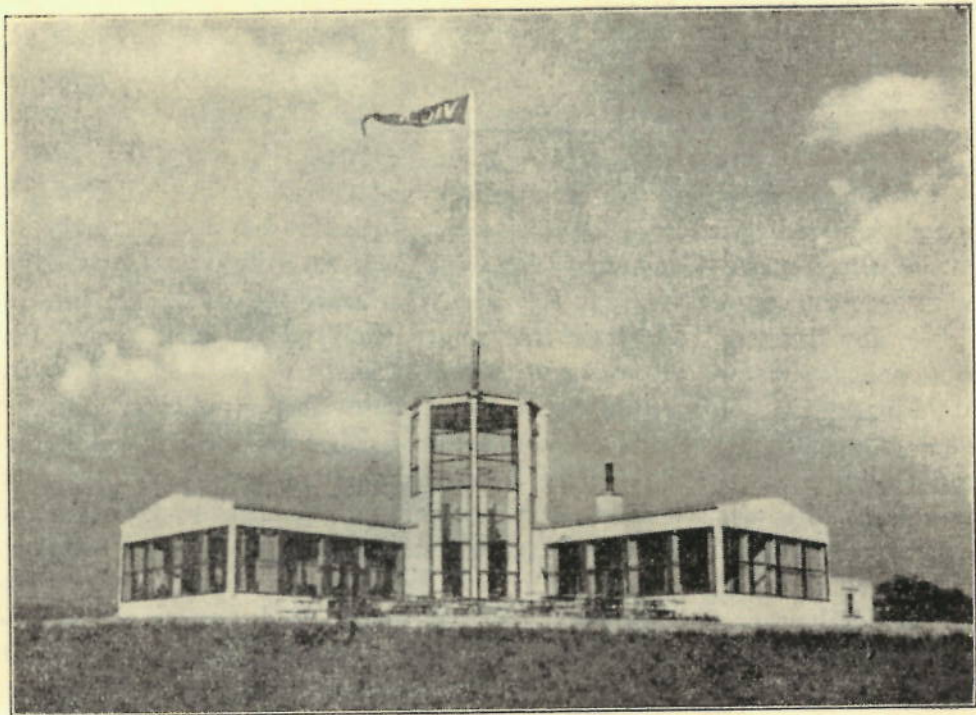
Roskilde-Kronik i Tekst og Billeder. II.

Kære Ven.

Du har bedt mig fortælle dig, hvad der er sket siden sidst med vor gamle Skoleby, som du saa ofte i din Udlændighed sender en venlig Tanke, og det skal være mig en stor Glæde. Du husker fra dengang, du var ung og endnu kunde forelske dig, at noget kærere Emne end den elskede Genstand kunde ikke findes. Og smil bare, men jeg har det som hin engelske Dronning, der sagde, at hvis man, naar hun var død, aabnede for hendes Hjerte, da vilde man finde Ordet »Calais« indgraveret deri. I mit vil staa »Roskilde«.

Din Tilknytning til Byen ligger i Minderne, og kom du tilbage hertil, vilde du finde de gamle Steder forandret og savne de gamle Ansigter fra dengang. Du vilde rammes af alle Emigranternes fælles Skæbne. Det, de drømmer om, er ikke mere. Du skulde høre, naar Jubilarerne ved Rusgildet taler: Denne fremmede By er ikke det Roskilde, vi kender. »Hvor er min Barndoms rislende Kilder?«, spørger Landstingsformand Zahle. Han søger Stederne, hvor de engang sprang, men finder kun glemte Tomter.

Men vi, der lever et Hverdags- og Arbejdsliv med Roskilde, vi faar Forandringerne lidt efter lidt, og fornemmer derfor ikke Ændringerne i Byens Fysiognomi som Spring. Du kender det fra dine egne Børn. Du ser

Roskilde Kommunes nye Pavillon „Vigen“ ved Veddelev Strand

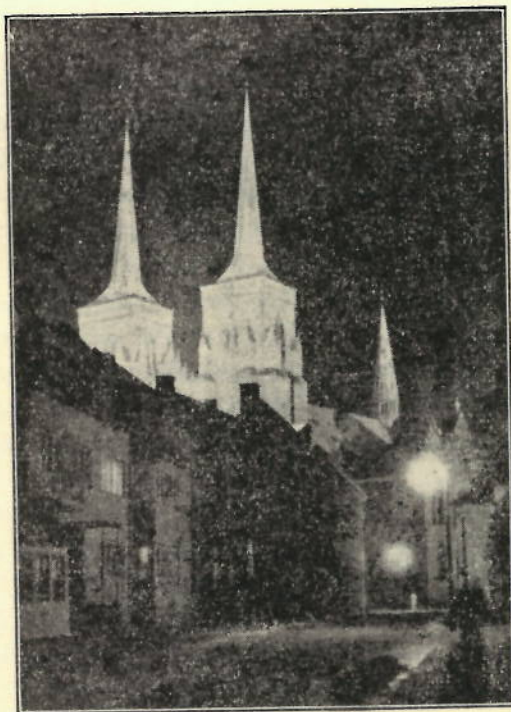
ikke, at de vokser fra Dag til Dag, og undrer dig lidt, naar fremmede siger: »Er det virkelig lille Peter. Han er jo ikke til at kende igen«. Dit Roskilde er heller ikke til at kende igen.

Den store Begivenhed i Aar er Nydannelsen: Stor-Roskilde, idet Sct. Jørgensbjerg Kommune fra 1. April d. A. ikke mere eksisterer, og de 7000 Mennesker, der boede der, blev Roskildensere ogsaa i Skind. I Sindet havde de været det længe. Det er ligesom med de stejle Frederiksbergere, der nyder at være Københavnerne. Jeg ved ikke, om du nogen Sinde har kendt Grænsen mellem Roskilde og Sct. Jørgensbjerg, for saa er du en af de faa. Den traadte nemlig en frygtelig Sct. Veitsdans omtrent hele Vejen rundt om Roskilde med Tunger ud og Kiler ind, saa vi knap kunde faa Luft for den. Det var en tosset Grænse, og nu er den væk. D. v. s. helt væk er den ikke alligevel, for der er stadig noget, der hedder Sct. Jørgensbjerg Sogn, og nu kan de gode Sct. Jørgensbergere ikke forstaa, at de stadig ikke har mere Ret til Domkirken end Folk fra Skagen eller Hede-husene. Men det Problem bliver ogsaa løst engang.

Vi er nu ialt 23500 Mennesker i Roskilde og den næststørste Provinsby paa Øerne. Odense kan vi ikke klare endnu, men vi ser fortrøstningsfuldt paa Fremtiden. Hvad vi engang har været, kan vi vel blive igen. Alt kommer til den, der kan vente. Overlegent kan vi smile af de Grønskollinger til Byer, der fejrer 3-400-Aars Jubilæer. Maatte Roskilde aldrig gøre sig til Grin som Nykøbing F., der ikke nøjagtig kender sin Alder, men

alligevel har vedtaget at fejre 400-Aars Jubilæum paa en bestemt Dato. Naa, men vi kan jo ogsaa, hvad Kongebesøg angaar, sagtens være vigtige. Det er Hverdagskost hos os.

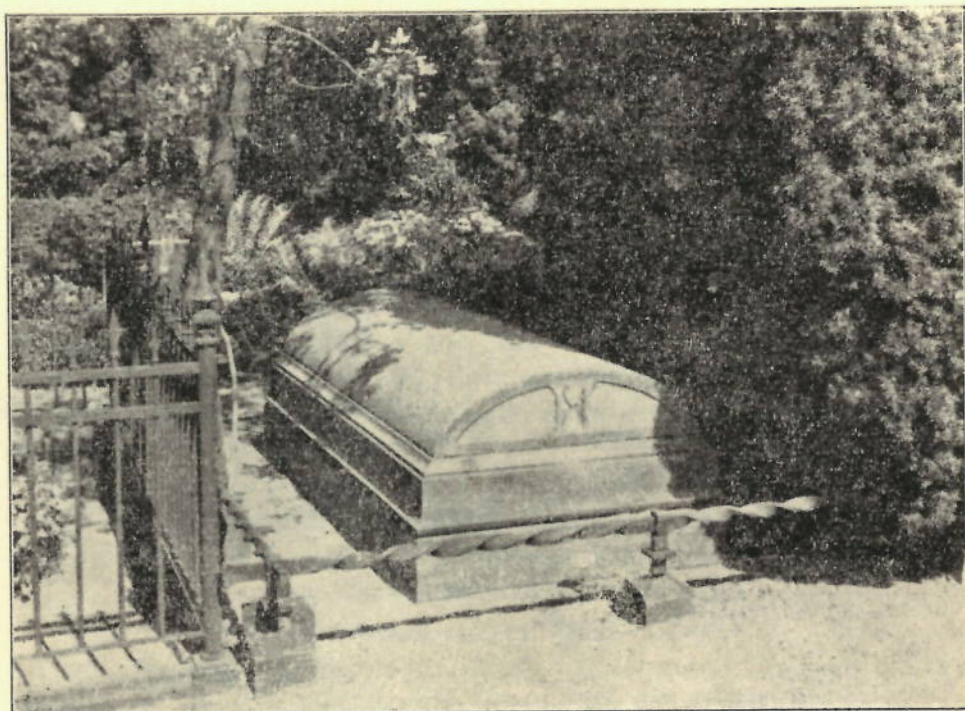
Er Sct. Jørgensbjerg Kommune forsvundet, saa er der til Gengæld noget, der stadig hedder Himmelev, som Roskilde saa smaat belaver sig paa at sluge næste Gang, men foreløbig har den indskrænket sig til at optræde pænt og nobelt som Køber, for at sikre de sidste frie Strandarealer for Byggeri. Hele Kyststrækningen fra Frederiksborgvej og ud til Pynten hører med til det indkøbte Areal og skal udlægges som fri, aaben Strandpark. Det nuværende Styre har indlagt sig uvisnelig Hæder ved denne Gave til nuværende og kommende Generationer. Du kender Terrænet derude: dejlige Bakkedrag i fine Kurver, trukket af Naturen selv, og heldigvis har det slet ikke været paa Tale at frisere det som Anlæg med nyreformede Græsplæner og Grusgange, der efter formaalessøse Vridninger ender med at bide sig selv i Halen (du kender disse lidet lystelige Lystanlæg, der hærger vore Provinsbyer). Derimod var der nogle, der gjorde sig til Talsmænd for at fylde op med Kolonihaver. Alt godt om Kolonihaver, men man behøver nu ikke at placere dem og deres fantasirige Lysthusarkitektur paa de allernaturskønneste Steder. Tænk at et Sindsygehospital i sin Tid fik Lov at spærre af for hele Roskilde-Siden af Fjorden. Man er blevet klogere siden. Kolonihave-Tanken gik i sin Mor igen.

Roskilde Domkirke projektørbelyst

Arkitekt Møller, Skolens Tegnelærer, har nu lagt en moderne og indbydende Pavillon, kaldet »Vigen«, i det grønne, Stranden er rensset og tilført Sand, der er bygget baade en Bade- og Baadebro, og Roskilde paa den anden Side Fjorden er et Eventyr af Skønhed at se til.

Og saa naaede vi at faa Domkirken belyst ved Nattetide med Fabrikant Michelsen's fortræffelige Projektører, og vi var alle glade, indtil vi havde set nogen Tid paa Underet, saa bad vi saa mindeligt om at faa slukket igen. Husker du, naar vi i gamle Dage Lørdag Aften efter »Hroar« kom ud i Maaneskin og saa Domkirkens Spir mod en Skyer? Det var en Skønhed, som ingen tekniske Raffinemen-

Gustav Wied's Grav paa Graabrødre Kirkegaard

ter kan konkurrere ud. Naar Gaderne ved Juletid er pyntet med Guirlander, er det festligt, men smukt som Roskilde i Hverdagsdragt er det ikke. Ogsaa Domkirken er smukkest i Hverdagsdragt. Vi tænder derfor kun nu Projektørerne, naar vi fester, men det maa gerne blive Mandag.

Engang fandt Lektor Rathsach mig i Selskab med en Bog af Gustav Wied, og nu er de 20 Aar snart gaaet, som Lektoren ved den Lejlighed spaaede, vilde blive dette Forfatterskabs Levetid. Jeg husker, at jeg stillede mig skeptisk, og det er helt morsomt at faa Ret overfor en af sine gamle Lærere, hvis Domme man satte højt, for jeg skal love for, at Gustav Wied er spillevende og læses nu, som aldrig før.

Dette lille Minde fremdrager jeg, fordi vi paa Gustav Wied's 80-Aars Dag, den 6. Marts i Aar, havde Besøg af hele to litterære Selskaber, repræsenteret af prominente Navne, der henholdsvis nedlagde Krans paa Gustav Wied's Grav og spiste en bedre Frokost paa »Prinsen« (Dolkeklubbens Hotel »Stad Gammelkøbing«). Medens det ene Selskab grebet paa hørte Tom Kristensen's mesterlige Tale ved Graven paa Graabrødre Kirkegaard, fortærede det andet følgende Rariteter fra »Prinsen's Køkken: Bedekølle, indsvøbt i Fars af Fuglelever, Tomat og Champignons, Kryddersild i Marinade af Rødvin og Muslinger, Rejer i Hvidvinsgelé, farseret Kalvebryst, tolv forskellige Salater, plus Kylling, Gaas, And, Kalkun,

Fasan, Due, Hare og Moseand. Sidstnævnte Ting særlig velsmagende i Fredningstiden og altsammen for at hædre Gustav Wied.

Det vilde ganske sikkert have moret ham, for han havde al sin Tid daarlig Mave.

Blandt Billederne vil du ogsaa finde et af de unge Studenter fra i Aar. Det er tænkt som en Hilsen til dig fra din gamle Skole. Som du ser, raaber Holdet Hurra for alt og alle, som vi gjorde det, og alle fremtidige Hold vil gøre det. Kan du forstaa, at det er saa længe siden, at vi selv sad der, lykkelige, og skreg os hæse. Aarene løber hurtigt nu; som Otto Gelsted udtrykker det:

Sært: saa længe man vokser, har
Tiden en Evighed.
Først naar man selv er standset, gaar
Tiden i Skred.

Mange Hilsner fra din Ven

Skat.

De ny Studenter

AARETS JUBILARER

Studerterne fra 1888

H. Andersen, død paa St. Croix i 90'erne, — L. V. Andersen, Dommerfuldmægtig i Haderslev, død 20. Febr. 1933, — L. S. F. Beck, Premierløjtnant, død 11. Nov. 1910, — Viggo Christiansen, Professor, Dr. med., Scherfigsvej 1, Kbh. Ø., — P. A. V. Freuchen, Provst, Tyrsted, pr. Horsens, — H. Hansen, Lektor i Viborg, død 12. Nov. 1925, — I. T. Harpøth, Overlæge, Thorvaldsensvej 17, Kbh. V., — L. H. A. Hellesen, Præst i Køge, død 11. Juli 1921, — C. T. Jacobsen, Overlæge, Dr. med., Stockflethsvej 7, Kbh. F., — K. Møller-Holst, Ingeniør, død 9. Marts 1936, — O. A. F. Nielsen, nu Engelstorp, Skoleinspektør, Vestervoldgade 98, Kbh. V., — H. H. Lützhøft-Petersen, cand. theol., fhv. Bogtrykker, Emser Strasse 3, 2., Berlin-Wilmersdorf, — G. J. Spleth, Civildommer, Tjørne Allé 4, Aabyhøj.

Realisterne fra 1888

O. V. Andreasen, fhv. Mejeriejer, Vancouver, Canada, — Arnold Busck, Forlagsboghandler, Købmagergade 49, Kbh. K., — F. E. Christensen, udvandret til Amerika, antages af Familien død, — H. A. Eilschou, fhv. Kantor i Nakskov, Elbagade 18, Kbh. S., — J. E. Jacobsen, Sagfører, Ny Vestergade 17, Kbh. K., — H. F. Jantzen, Partikulier, Holmstrup Skole, Jyderup, — C. Jensen, nu: Dalbro, fhv. Assistent ved Statsbanerne, Messinavej 9, Kbh. S., — C. P. Kruse, Bankbogholder, død 6. Febr. 1930 i Shanghai, — Henrik Lassen, Forretningsfører, Moltkesvej 4, Kbh. F., — Karl Møller, Proprietær, Ulriksdal, pr. Orehoved, — E. V. P. Olsen, Lærer i Grandløse, død 3. Nov. 1937, — I. K. Olsen, Lærer i Herfølge, død 23. Aug. 1930, — P. C. Poulsen, Mæsør, Algade 38, Roskilde.

Dimittender fra 4. stud. Kl. 1888

H. F. Dichman, Sekretær, død 11. April 1937, — O. S. Larsen, Forpagter, Eriksholm, død 1. Febr. 1936, — V. T. Matthison-Hansen, Amtstueassistent, Roskilde, død 21. Sept. 1903.

Studerterne fra 1898

T. C. W. Bræstrup, Dommerfuldmægtig, død 7. Jan. 1919, — J. Jensen, Oberstløjtnant, død 15. Febr. 1938, — N. J. H. Jespersen, Overretssagfører, Haslev, — A. Redøhl, Revisor i Fredericia, død 10. Febr. 1936, — C. L. Smidt, Provst, Herning, — C. F. V. Vest, Landsdommer, Viborg, — H. J. Vimtrup, Sognepræst, Horbelev, Falster.

Realisterne fra 1898

V. Hansen, nu: Erling, Kontorchef ved Tikøb Kommune, — B. M. Harreschou, Stationsforstander i Ry, død 21. Jan 1935, — J. H. Nielsen, nu: Skensved, Direktør for Østvendssysels Andels-svineslagteri, Sæby, — P. C. Nielsen, Grosserer, Klintebjerg, pr. Otterup, — P. A. Schram, Grosserer, Kvæsthusgade 6, Kbh. K., — K. E. H. Wieck, Fabrikant i Brabrand, død 14. Febr. 1921, — E. Winther, Maskinmester, Kronprinsensvej 18, Kbh. F.

Dimittender fra 4. stud. Kl. 1898

P. C. R. Breyen, Driftsbestyrer ved De forenede Bryggerier, Vodroffsvej 25, Kbh. V., — V. Neergaard, Godsejer, Valdemarskilde, pr. Frederikslund, — P. M. Rasmussen, Bogholder, Mølle-vænget 7, Helsingør.

Studerterne fra 1913

Nysproglige:

A. H. Andersen, Sagfører, Roskildevej 278 A, Rødovre, pr. Valby, — Kai Anger, Sagfører, Holsted, — Ida Christiansen, Frk., Buddingevej 82 C, Lyngby, — Ellen Laursen, nu: Fru Søholt, Kommunelærerinde, Nørrebrogade 228, Kbh. N., — Anton Nielsen, cand. polit., Forfatter, Kontrollør, N. Fasanvej 198, Kbh. N., — Axel Nielsen, Danselærer, Bondetinget 12, Roskilde, — Ernst Nielsen, Radiotelegrafist, Jomsborgvej 29, Hell., — Holger Nørregaard, Kommunelærer, Sømarksvej 9, Hell.

Matematisk-naturvidenskabelige:

Verner Ammentorp, Ekspeditionssekretær, Kastanievej 6, Rungsted, — A. Guttorm Andersen, Korrespondent, Sundvej 10, Hell., — Knud Holger Christensen, Ingeniør, 119½, Berkeley Av., Bloomfield, N. Y., U. S. A., — Svend Heegaard, Ingeniør, død 10. Sept. 1919, — Ingvar Heje, statsaut. Revisor, Torvegade 47, Kbh. K., — Poul Hertel, Ingeniør, død 26. Juni 1932, — Johs. Ewald Hohwy, Landsretssagfører, Vesterbro 42, Aalborg, — Alex. W. Langseth Jensen, nu: Professor Langseth, Strandvej 6 A, Kbh. Ø., — J. Thorvald Jensen, stud. polyt., død, — Viggo Lauridsen, Kommunebogholder, Æbeløgade, Bogense, — Knud Meding, Ingeniør, Niels Andersensvej 78, Hell., — Karen Margrethe Norup, nu: Fru Dr. Schiøler, Brønshøjvej 30, Brønshøj, — Hans Alfred Pedersen, stud. med., død ca. 1914, — Gregers Ove-Petersen, Kontorchef, Strandboulevard 112, Kbh. Ø., — Margrethe Pedersen, nu: Fru Jørgensen, Englandsvej 12 C, Kbh. S.

Realisterne fra 1913

Ellen Biering, nu: Fru Kaptajn Kidde, Bondetinget 1, Roskilde, — Kaj Freitag, i Amerika, — Georg Hansen, nu: Kontorchef Jervin, Hasselvej 48, Virum, — Simon Holst, Driftsleder, Nørrebrogade 124, Kbh. N., — Valdemar Isak, ansat under Ø. K., død Marts 1927 i Bangkok, — Ulla Jensen, nu: Fru Tekstredaktør Schierbeck, Frederiksborgvej 44, Roskilde, — Kai Jørgensen, Trafikassistent, Hellerup Station, — Emilie Kristensen, nu: Fru Gaardejer Steen Petersen, Dalsgaard, pr. Havdrup, — Johannes Kristiansen, Korrespondent, Upsalagade 7, Kbh. Ø., — Karen Sofie Laugesen, Musiklærerinde, Præstøvej 28, Fakse, — Ejvind Swane Lund, Assurandør, Kaptajn, Vesterbrogade 55 A, Kbh. V., — Tage Møller, Grosserer, Vester Voldgade 90, Kbh. V., — C. C. Nielsen, statsaut. Revisor, Landskronagade 4, Kbh. Ø., — Kaj Nielsen-Høg, Landmand, død 3. Dec. 1922, — Albert Petersen, nu: Købmand Parliin, Allehelgensgade 5, Roskilde, — Ivan Petersen, Købmand, Borup, — Erhard Quistgaard, Orlogskaptajn, Ø. Farimagsgade 30, Kbh. Ø., — Ida Rasmussen, nu: Fru Gaardejer Olsen, Adsers Mølle, pr. Lejre, — Fritz P. Richter, Maskinmester, Esbjerg, — Johannes Ulrich, Inspektør paa Stensgaard, Langeland, — Carl Axel Voss, Trafikassistent, Fjerritslev.

FEMOGTYVE AAR —

— Hnæh, det er ikke mig selv, der er blevet 25 Aar — desværre!

Heller ikke er det en Skildring af en 25-aarig Mand eller Kvinde — lige saa meget desværre. Skønt hvad véd man, naar man er 25 Aar? Næh, bliv 40, min Far, eller lidt derover, saa begynder Kronen af Tanker at brede sig og Solen at skinne derpaa.

Men tilbage til de 25 Aar. — Det var dengang, siger man. Ja, det var dengang for 25 Aar siden, da blev der et Hold Studenter til . . . stop! vi siger ikke: — Da skulde du være kommet til Roskilde og set Studenter.

Vi var et meget almindeligt Hold Studenter — almindelige af Udseende og almindelige af Indhold, som hin Sommer 1913 satte de hvide Huer paa Hovedet.

Udseendet først: Vi var Kjolestudenter. Indholdet bagefter: Matematikere og sproglige med den Lærdom i os, som en Skole sender os ud i Livet med.

Dog en Mærkværdighed var der ved os. Helt uden Skyld var vi heri — heldigvis, for saa var denne Mærkværdighed vel paa en eller anden Maade blevet slebet af os og gjort almén tilgængelig ogsaa for andre. Der skulde da ogsaa gaa et helt Aar endnu, inden denne Mærkværdighed traadte frem og blev synlig ogsaa for andre. Vi var det sidste Hold Studenter før Verdenskrigen. Ganske vist, der kom endnu et Hold Juli

1914, men dette fik Verdenskrigen saa tæt op ad sig, at den vel maa have præget dette Holds videre Færd, saa vidt som alle kloge Hoveder og demokratiske Lykkeprofeter regner med Verdenskrigen og Aarene derefter som Fødselsaarene for en ny Verdens Opstaaen.

Lykken for en Nations Medlemmer skal kunne købes for Penge, endda skal der pruttes om Købesummen, deraf den evindelige Snak om en overanstrengt Skoleungdom. Evindeligt, for en Handel, hvor der ustandselig skal indhentes Tilbud, trækker i Langdrag. Se blot paa en Seksualundervisning eller rettere sagt Talen derom. Fra alle Sider gramses der paa Problemet, hver kommer med sine Metoder — undskyld Bruget af Ordet — indtil vel tilsidst al Naturlighed ogsaa Tanken derpaa i Forholdet Mand og Kvinde er sat paa Pulterkammeret.

Gud bedre det for den Mand og Kvinde, der skal gaa i Seng sammen med en Skoleremse i Hovedet som: aus, bei binnen, entgegen, gegenüber o. s. v.

Heldigvis, endnu er Vorherre dog til, og ham har ingen Demokratier indtil Dato formaaet at ødelægge. Dette være skrevet til en Smule Trøst for min Religionslærer, som vist saa med en Del Bekymring paa mit alt andet end liberale Skole-Fritænkeri. Ak ja, vi var jo saa litterære, unge Mennesker, som vi var. Men derom senere.

Altsaa for 25 Aar siden hin Sommerdag Hvordan var Vejret? Vi husker det ikke, saa stor var Dagen alligevel ikke, at en efterfølgende Slægt har bevaret Mindet om visse Naturfænomener til videre Uddybning af Begivenheden.

Men Solskin maa det alligevel have været, for saa meget husker jeg, at vi var det første Hold, som holdt Afslutningshøjtidelighed i Skolegaarden. Alle de foregaaende Aar havde vi været stuvet sammen i Lovsangssalen uden Luft og med en kedsommelig Opremsning af Navne og Tal fra lange Papirer, disse Tal, som mest tjener til at avle Skadefryd og Misundelse. Hver Familie kender i Forvejen, hvor meget i Points-Hovedtal, Komma og Decimaler deres egen Peter og Karen har faaet.

Vi sad i Skolegaarden, vi hørte, hvad der skulde høres, Tilfredshed eller Utilfredshed med de opnaaede Resultater for egen Person havde vi i Forvejen hørt nok om indenfor Hjemmets fire Vægge, alt som vi var gode Kammerater til, var en Smule af denne Snak sluppet uden for Murene, kun lidt hørte vi derfor efter — det tror jeg da, i hvert Fald husker jeg personlig ikke et Ord hverken af Tale eller Sang. Farvel til Lærere og Kammerater. Fri — Ferie, to store F'er fin fin!

Joh, vi sagde pænt Farvel. — By-by, er en Vending, som senere er kommet til og som skal være naah ja, noget af det mest imponerende, som en fribaaren demokratisk Slægt har opfundet.

— By-by! Det er aandeligt Nøgenkultur med Seksualundervisning som Lændeklæde, eller bedre endnu: Poul Henningsens København udsendt i Radio som en munter Aften.

— Farvel, sagde vi og bukkede pænt. — Tak, sagde vi ogsaa. — —

Skal jeg tale om mig selv, og det maa jeg vel hellere, ganske vist har en Vismand vist engang sagt, at sig selv bliver man aldrig klog paa, saa skulde der mangle noget, maa andre om at rette paa det.

Mit Hovedindtryk af det Hold, som forlod Skolen hin Sommerdag, er da dette: Vi var meget almindelige Mennesker, glade ved at Skoletiden var forbi, og hvad Interessen for Fremtiden angik, lige saa almindeligt indstillede. Selvfølgelig ventede vi os en Fremtid, der var ogsaa nogle Maal, som vi havde sat os, og som vi gjerne vilde naa; men for en større Part af os laa disse Maal vistnok ikke fastere, end at de kunde blive til hvad som helst.

— Er det Løgn?, som Krølle Charles sagde, en af hin Tids Originaler, som vel de fleste af os senere mødte i København.

Typisk var det for os, at vi saa fuldkommen var blottet for enhver politisk Indstilling. Vel havde vi en Politik, men denne var ligesom vor Opdragelse arvet fra vore Hjem. Betegnende er en Samtale, som jeg husker endnu. Samtalen gjaldt selvfølgelig Faderen eller den »gamle«, som han hed. Det var ham, som havde øvet Bedriften. Behøver jeg at sige, selvfølgelig.

Fra en Deputation af Højremænd var der sket Henvendelse til ham om at stille sig som Partiets Kandidat ved næste Valg. I de samme Dage var en lignende Henvendelse blevet rettet til ham fra Partiet Venstre. Sønnen berettede om disse Henvendelser med en ikke ringe Stolthed. Hvor meget der var hans egen, og hvor meget der var Faderens, skal jeg lade være usagt.

-- Men det er sgu' alligevel godt gjort, sagde han, — at den »gamle« kan færdes som ukendelig iblandt Folk.

Ukendelige iblandt Folk, ja — det var vi, da vi traadte ud af Skolen. Lidt Sold — de saakaldte værste af os, som andre blev formanet til at holde sig fra. Hvorfor denne »Tanteafsky« for en Smule Sold og lidt deraf flydende Klatgæld? Det er jo dog saa dejligt, naar det bliver ordnet altsammen. Hvilken herlig Ro, der falder over Familien for et Stykke Tid. Større eller mindre litterære Interesser som Bagage. Punktum!

— Nej, vore Lærere skal ikke bære Skylden for en Tilstand som denne. De var brave Mennesker, som brave Mennesker er, mere eller mindre begavede — begavede ogsaa i den Forstand, at der rent menneskeligt stod Respekt om deres Person.

Vi var Elever, vi holdt af, og vi hadede, noget sjældnere var vi ligegyldigt indstillede.

Iblandt mine Lærere var adskillige Personligheder, som jeg husker den Dag i Dag, ikke saa meget for den Visdom, som de proppede i mig, men alene paa Grund af hele deres Færd imod mig. Hvor jeg selv senere har staaet over for at skulle øve Ret og Skel, har jeg da haft et Eksempel at følge. Alle Uretfærdigheder har jeg glemt, ogsaa dem som jeg selv har øvet. Skal disse deles Lærer og Elev imellem, bliver det vist hip som hap med Parten til den enkelte.

Roskilde — Skolen, gamle Rektor med sin høje Hat, mest lykkelig naar han i en Historietime skulde levendegøre en af de store Personligheder. Hans Liv havde ført med sig, at han paa nærmeste Hold var kommet i Berøring med en Del af Datidens Danmarks store Skikkelser. Naar han fortalte sine personlige Indtryk herom, tav al Lærdom, og vi lyttede blot efter.

En Skikkelse var han, vor gamle Rektor.

Flere Skikkelser, jeg mindes dem i Taknemmelighed uden Navn, alle har de gjort godt imod mig. Hvad der er Tomhed, er Tomhed, og kan der ikke tales om. — —

I Sommer har vi takket være en enkelts ukuelige Energi — behøver jeg at fortælle, at denne enkelte er en Kvinde — samlet en Eftermiddag. Vi var kommet saa mange, som det overhovedet var muligt; et Par enkelte farer i Udlandet og var derfor undskyldt, andre tre var døde, Poul, Thorvald og Alfred, jeg tænker paa dem nu, de var gode Kammerater.

Og — saa ja! Hvad er vi blevet til? Dette spørges der altid om. Mere demokratiske er vi ikke, end at denne Rangstige stadig er i fuldt Brug. Saa vidt jeg kunde skønne af en Eftermiddag som denne, var vi blevet ved med at være de samme jævne og bramfri Mennesker, som vi var den Dag, da vi gik ud af Skolen.

Jævnheden er altid en Værdi for et Samfund — en Jævnhed, som ikke maa forveksles med en villet Fladtrykthed, hvori al Personlighed forgaar. Og har Skolen været med til at skabe denne Jævnhed i Sindet, bør der lyde en Tak herfor.

Det er ikke store Ord — næh, saamænd er det ikke. Men jeg tager gerne et Stykke Mad og løfter min Snaps til en Hilsen.

Desværre er Brændevin blevet en dyr Drik. Desto større maa det — Ah! blive, som følger Nydelsen. Det samme siger Samfundet, hvor det smager paa Jævnheden.

Antonius Nielsen.

MUR ELLER KAOS!

de gustibus non est disputandum.

Man skulde ikke tro, at nogen paany vilde forsøge at rokke ved den Mur, vi allesammen efterhaanden — mere eller mindre langsomt har vænnet os til. Men det er altsaa sket. Generalforsamlingen og dette Nummer af Medlemsbladet vil vise det. Hvad er det, der diskuteres? Har Arkitekten løst sin Opgave utilfredsstillende? eller hvad?

Pladsen om Domkirken er ordnet og planeret, et betydeligt smukkere Syn end svundne Tidens Roderi. Der er skaffet Afløb for Regnvandet, der tidligere oversvømmede Bakken og Tuttesti m. m. Det er altsammen udmærket. Udsigten fra det runde Hjørne mod Nord-Vest ud over Fjorden kan ingen klage over. Men er Muren solid nok? Egentlig ikke, da den fordrer aarlig Vedligeholdelse og Reparation af, hvad Regnvand og Frost ødelægger. Altsaa kan der ikke være to Meninger om, at en Støttemur af Jernbeton vilde være at foretrække fremfor en Mur af enkelte Granitsten med Fuger imellem.

Det var af Hensyn til gamle Menneskers konservative Indstilling, at man lavede en »sekunda« (maa ikke misforstaas) Mur af Granit og ikke en »prima« Mur af Jernbeton. Og det er de samme gamle Mennesker, der stadig protesterer, hvilket kun beviser, at man lige saa godt kan lade

være med at tage noget som helst Hensyn til dem, for de er stadig lige utilfredse. Husk paa, det er ikke Murens Kvalitet, der diskuteres, det er dens Udseende (Smagen!!)

Hvad der kan siges mod Muren, staar andetsteds. Jeg vil blot minde om, at ingen vil frakende Murens Skaber, afdøde Arkitekt Andreas Clemmensen hans gode Smag. Jeg vil minde om, at Arkitekt Brummer (vist over 70 Aar!) finder, den er en værdig Sokkel for den monumentale Domkirke; det er det »famøse« Hjørne han taler om, og »Skat« skriver i forrige Nummer, »at den efterhaanden er blevet helt pæn at se paa med sin grønne Vedbend«.

Skal vi saa ikke lade den Mur staa, Hr. Ingeniør Poulsen? Eller kunde De ogsaa tænke Dem at opfordre Hotelejerske Fru Jakobsen paa »Prinsen« til at standse med Restaureringen og føre Prinsen tilbage til den gamle Skikkelse med den alt for lille Sal, der en Gang var saa smuk?

Hermed kan jeg roligt slutte mit Indlæg. Heldigvis er Længden ikke det afgørende og heldigvis gaar Udviklingen sin Gang, hvor meget der end maatte protesteres. Samtaler den senere Tid har overbevist mig om, at Hr. Ingeniør Poulsen staar saa godt som ene i denne Sag. Derfor ønsker jeg ikke, der skal nægtes et gammelt og agtet Medlem af Foreningen Adgang til paa Generalforsamlingen og i Bladet at udtrykke sin Mening; men jeg henstiller til Dirigenten, Rektor Lauritsen og dette Blads Redaktør, at Indlæg, der kun udtrykker enkelte Medlemmers Mening, begrænses i rimeligt Omfang. Der er andre Problemer, der bør drøftes under »Eventuelt« og Tryksværte er ikke billig.

Husk det, mine Herrer!

Roskilde, i Novbr. 37.

Leo Heiberg,
Arkitekt.

NOTER

Roskildenser-Samfundets ordinære Generalforsamling afholdes i Roskilde Kathedralskoles Solennitetssal Lørdag den 15. Oktober Kl. 16,30. De Jubilarer og andre gamle Elever, der gerne vil aflægge et Besøg paa Skolen, bør ikke forsømme denne Lejlighed til at give Møde.

Rusgildet, hvortil Aarets Dimittender og 25-, 40- og 50-Aars Jubilarerne er indbudt som Samfundets Gæster, afholdes paa Hotel »Prinsen« samme Dags Aften. Middagen, hvortil man i god Tid bedes indtegne sig hos Kassereren, Adjunkt A. Werner, Bondetinget 1, Roskilde, er som sædvanlig Kl. 18,00.

Som Rustaler har Roskildenser-Samfundet i Aar sikret sig Det kgl. Theaters nye Chef, Cai Hegermann-Lindenchrone, der selv er gammel Roskilde-Student.

Blandt Aarets 25-Aars Jubilarer er ogsaa Forfatteren Antonius Nielsen, af hvem vi andet Steds i Bladet bringer et Bidrag. Antonius Nielsen, der udsendte sin Debutbog, den smukke og ejendommelige Skildring »Et

Aar«, allerede i 1919 og henholdsvis i 1923 og 26 udgav »Kongevejen« og »De store Dage«, der ligesom Debutbogen er Natur- og Jagtskildringer, sammenknyttet af en spinkel Handlingstraad, har nu i over ti Aar været tavs som Forfatter. Men netop i dette Efteraar har han igen udsendt en smuk og statelig Jagt-Bog paa Aschehougs Forlag. Bogen, der er illustreret af *Ernst Hansen*, hedder »Jagtglæde«.

Den 30. April var *Melby* i Roskilde for at uddele Gymnastikpræmier til de dygtigste af Skolens Gymnaster. Der var i Aar hele 14, der fik Sølvbægre. »Det er vist ikke for meget sagt«, skriver Rektor i Skoleprogrammet, »at Grosserer Melby fik et lige saa kraftigt som velment Hurra med hjem fra sin gamle Skole den Dag. 14 Sølvbægre! Vi havde haabet det, men ikke turdet vente det«.

En af Roskilde Kathedralskoles tidligere Lærere, Lektor *P. Ilsoe*, der fra Roskilde kom til Lyngby Statsskole, er blevet udnævnt til Rektor for Sankt Jørgens Gymnasium, tidligere Henrik Madsens Skole, i København. Mange gamle Roskilde-Elever vil i den Anledning have sendt den afholdte Lærer en venlig Tanke.

Politiken for den 6. Oktober bragte et længere Interview med vor Næstformand, Lensgreve *Ahlefeldt-Laurvig* i Anledning af det store historiske Værk om »Storkansleren«, som han nu i en Aarrække har syslet med. Blandt mange interessante Udtalelser, hvoraf flere falder i Traad med Rustalen i Fjor, kom Lensgreven ogsaa med denne lille Bemærkning, der ligesom giver en dybere Forklaring paa den store Kærlighed, hvormed Lensgreve Ahlefeldt altid har omfattet Roskilde Kathedralskole og Roskildenser-Samfundet:

— De sidste Skoleaar og de første Studenteraar tror jeg er et Menneskes lykkeligste Tid. Senere bliver Aarene saa korte . . .

Kort efter læste vi med Deltagelse i Aviserne om det skændige Hærværk, nogle Indbrudstyre havde forøvet paa Tranekjær Slot. Alle, der ved, hvor meget Slægtens Minder betyder for Lensgreve Ahlefeldt, vil forstaa, hvor nær han har taget sig dette.

Af Hensyn til Bibliotheker og andre, der ønsker at indbinde »Roars Kilde«, har vi afsluttet dette det 20. Numer af Bladet med en Indholdsfortegnelse for Numrene 11-20. Den sidste Indholdsfortegnelse fandtes i Nr. 10.

»Roars Kilde«, der i Begyndelsen udkom to Gange aarligt — og i en Periode ret uregelmæssigt, eftersom der var Stof til Bladet, — er i de senere Aar udkommet nogenlunde regelmæssigt een Gang om Aaret — umiddelbart før Generalforsamlingen i Roskilde.

De, der ønsker at bidrage til Festen i Roskilde med en stemningsfuld Sang eller en fornøjelig Vise, kan blot sende Manuskriptet til en af Bestyrelsens Medlemmer, f. Eks. Kassereren eller Bladets Redaktør. Foreningen paatager sig gerne Trykningen. Men vi maa have Manuskriptet i god Tid.

Ansøgninger om Laan fra Roskildenser-Samfundets Understøttelsesfond stiles til Bestyrelsen og indsendes til en af de to Administratorer af Fonden: Landsretssagfører *Emil Fryd*, Kampmannsgade 2, Kbh. V., eller Direktør *H. W. Sprechler*, Ole Olsens Allé 14, Hellerup.

Ahlefeldts Legat er i Aar blevet tildelt en kvindelig Realist, Frk. Alice Pedersen, mens Student Poul Brixen har faaet Roskildenser-Samfundets Flidspræmie.

Den 19. August i Aar havde Lektor Dr. phil *Fr. Ingerslev* virket i 35 Aar som Lærer ved Roskilde Katedralskole. En Mand af hans Kvalifikationer vil aldrig savne Tilbud udefra om mere fremtrædende Stillinger, men det har ikke fristet Dr. Ingerslev at gøre Forandring. Hans Hjerte hænger ved Roskilde Katedralskole, som hans Navn kaster Glans over.

Lektor *Rathsach* fylder 70 Aar den 5. November, men glæder sin Skole med at fortsætte til Sommerferien. Næste Nummer af »Roars Kilde« vil staa i Lektor *Rathsach's* Tegn.

Lektor *Schönau*, der i mere end 20 Aar har røgtet Embedet som Skolens Bibliotekar, er nu blevet afløst af Adjunkt Skov.

Lærer ved Skolen, cand. mag. *Hellner* har stiftet »Roskilde Aftenhøjskole«, der har vundet stor Tilslutning. Skolens Arbejde foregaar gennem Foredrag og Samtaler om nationale, religiøse og kulturelle Spørgsmaal.

Nu lysner det for Katedralskolens Sportsplads. Arealet i Provstevænget, som Rektor ønsker sig, tilhører Domkirken, og Menighedsraadet har hidtil stillet sig afvisende overfor Tanken om at afgive det, men ved sidste Møde var Stemningen slaaet afgørende om.

Den 28. Oktober paa 525-Aarsdagen for Dronning Margrethes Død henlagde Rektor, ledsaget af Førerne fra Skolens Klasser, en Blomsterdekoration paa Dronning Margrethes Sarkofag i Domkirken.

Skolens Pedel i over 25 Aar, *L. P. Albrechtsen*, er afgaaet ved Døden i Maj Maaned i Aar. Hans Afløser hedder *Stanley Døssing*.

Tømrmester *H. Weber*, Roskilde, der hidtil har nydt det Privilegium at kunne medtage sin Hustru til vore Fester, fordi Fruen er Medlem, kan for Fremtiden ogsaa medbringe sin Datter, der blev Student i Aar. Dette flotte Familie-Medlemsskab er til Dato uden Sidestykke i Roskildenser-Samfundets Historie.

To af vore Medlemmer, *Dora Johansen*, Datter af Købmand J., og cand. polyt. *Schledermann*, Søn af Murermester S., har giftet sig. Til Lykke.

ROARS KILDE 1931—38

(Nr. 11-20)

Indhold:

Aah, Ungdom! af H. R.	Side 185
Aarets Jubilarer 1931	» 31
» » 1932	» 80
» » 1933	» 96
» » 1934	» 111
» » 1935	» 135
» » 1936	» 169
» » 1937	» 200
» » 1938	» 229
Biskop Ludwigs Skoleminder	» 1
Boëtensiana, af Skat Rønø	» 66
Brev fra gammel Roskildenser i Udlandet, af Frederik E. Storm	» 77
Brev til en Skolekammerat, Roskilde-Kronik 1938, af Skat	» 224
By og Skole siden sidst, Roskilde-Kronik 1937, af Skat	» 192
Carl Muusmann in memoriam, af Holger Rørdam	» 175
En Hilsen til Lektor Ilsøe, af rejectus	» 95
En Mindegang fra Reformationstiden paa Roskilde Cathedral- skole	» 181
En stor ny Gave til Understøttelsesfonden	» 199
Et ejendommeligt Aftenbillede fra Roskilde	» 22
Femogtyve Aar — af Antonius Nielsen.....	» 231
For halvhundrede Aar siden, af Chr. Pedersen	» 129
»Hans og Trine i Trægaarden«, anmeldt af Hm.	» 93
»Jul i Roskilde«	» 57
Kathedralskolens Mindegange	» 224
Knud Johannsen og Roskildenser-Samfundet, af F. Ahlefeldt- Laurvig	» 159
»Konen« fylder 75, af E. H.	» 108
Kvinderegensen, af Haralda Poulsen	» 38
Lektor Ludvig Heuer, af Holger Rørdam	» 86
Lektor Werner 50 Aar, af Skat.....	» 222
Mindegang Nr. 2 paa Roskilde Kathedralskole	» 209
Minder ved 50 Aars Jubilæet, af Frans Djørup Bang	» 172
Mur eller Kaos, af Leo Heiberg.....	» 234
Noter 1930	» 15
» 1931	» 39
» 1932	» 82
» 1933	» 100
» 1934	» 116
» 1935	» 153
» 1936	» 181
» 1937	» 210
» 1938	» 235
Omkring Muren	» 10
Overlæge Sjøberg	» 30
»Pige«, anmeldt af Carl Muusmann	» 54

Portrætet af Rektor Hauch	»	177
Rektor Boëtius	»	17
Rektor Boëtius' Afsked med Roskilde Kathedralskole	»	62
Rektor Hauchs Minde	»	88
Rektors Tale ved Roskildenser-Samfundets Rusgilde 1931	»	51
Roskilde Kathedralskoles nye Rektor	»	61
Roskilde Museum	»	49
Roskildenser-Samfundet paa Komædie	»	191
Roskildenser-Samfundets Formue, dets Indtægter og Udgifter, af Emil Fryd	»	36
Roskildenser-Samfundets Love	»	57
Roskildenser-Samfundets Medlemsliste	»	140
Roskildenser-Samfundets ordinære Generalforsamling 1930	»	23
» » » » 1931	»	43
» » » » 1932	»	88
» » » » 1933	»	102
» » » » 1934	»	122
» » » » 1935	»	162
» » » » 1936	»	186
» » » » 1937	»	213
Roskildenser-Samfundets Regnskab 1930—31	»	34
» » » 1932—33	»	98
» » » 1933—34	»	113
» » » 1934—35	»	138
» » » 1935—36	»	179
» » » 1936—37	»	207
» » » 1937—38	»	220
Rusgildet 1930	»	30
» 1931	»	49
» 1932	»	91
» 1933	»	105
» 1934	»	127
» 1935	»	166
» 1936	»	190
» 1937	»	217
Sammenkomst i København 1932	»	54
» » » 1936	»	168
» » » 1937	»	192
» » » 1938	»	220
Sidste Nyt i Mursagen	»	15
Skal vi have en dramatisk Klub i Roskildenser-Samfundet?	»	114
Skal vi have en »Gris«?	»	135
Spredte Erindringer om Rektor Hauch, af Holger Rørdam	»	69
St. Laurentii Kirke	»	41
To Dødsfald (Lektor C. C. Christensen og Lektor P. R. Petersen)	»	117
Under Lindens guldene Blade, af Holger Rørdam	»	204
Versificeret Tale, holdt ved Skolefesten den 8. December 1933, af Robert Enig	»	101

KONTINGENTET

andraget mindst 5 Kroner for Medlemmer over 25 Aar, ellers mindst 2, og bedes indbetalt paa Roskildenser-Samfundets Postgirokonto ved Hjælp af indlagte Indbetalingskort i Løbet af en Maaned. Efter den Tid udgaar Postopkrævningerne. De sparer 20 Øre ved at benytte Indbetalingskortet.

Hos Medlemmer i Roskilde bliver Kontingentet som hidtil opkrævet gennem Inkassator.

Dersom nogen har Lyst til, samtidig med Kontingentet, at sende større eller mindre Bidrag til Understøttelsesfonden, vil det glæde Bestyrelsen. I det forløbne Regnskabsaar har jeg haft den Glæde at modtage ekstraordinære Bidrag fra forskellige Medlemmer, bl. a. fra Jubilarer, til et samlet Beløb af Kr. 352,00, hvorfor jeg herved bringer Giverne Bestyrelsens hjerteligste Tak.

A. Werner,
p. t. Kasserer.

ARNOLD BUSCK

HARTVEL